

DUSĒT KRISTŪ

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Mat. 11:28–30; 12:1, 2; Lūk. 14:1–6; Jāņa 5:9–16; Mat. 12:9–14; Jes. 58:7–13.

ATMIŅAS PANTS:

“Nāciet pie manis visi, kas esat nopūlējušies un zem smagas nastas, un es jūs atvieglināšu.” (Mat. 11:28)

«**R** Kristus bija dzīvs bauslības pārstāvis. Viņš savā dzīvē nav pārkāpis bauslības svētās pavēles. Raudzīdamies uz visu tautu, kas meklēja iemeslus Viņa notiesāšanai, Jēzus tajā pašā laikā bez bailēm varēja sacīt: "Kurš no jums Man var uzrādīt kādu grēku?" (Jāņa 8:46) (E. Vaita "Laikmetu ilgas" 287. lpp.)

Jēzus dzīve pilnībā atspoguļoja Dieva likuma, desmit baušļu nozīmi. Viņš bija Dieva likums, kas bija izdzīvots cilvēcē, cilvēka miesā. Tādējādi, pētot Viņa dzīvi, mēs mācāmies, ko nozīmē turēt baušļus un kā ievērot baušļus tādā veidā, lai tā nebūtu sausa burta kalpība bez Gara klātbūtnes.

Un, protams, starp šiem baušļiem ir arī ceturtais bauslis par septītās dienas sabatu.

Šajā nedēļā, turpinot pētīt Mateja evaņģēliju, mēs aplūkosim dažas no sabata cīņām un ieraudzīsim Jēzus dzīvē atklājamos to, ko nozīmē ievērot sabatu. Jo, ja likums patiešām ir Dieva rakstura atklāsme un ja Jēzus ir šī likuma iemiesojums, tad, uzzinot, kā Viņš ievēroja ceturto bausli un ko Viņš mācīja par to, mēs varam vairāk uzzināt par Dieva raksturu un, pat vēl svarīgāk, kā mēs varam atspoguļot šo raksturu savā dzīvē.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 7. maijā.

Kristus vieglais jūgs

Mat. 11:20–27 Jēzus sāk ar spēcīgu rājienu dažām pilsētām Galilejā, kas noraidīja Viņa kalpošanu. Rājienu un Viņa brīdinājumu par tiesu tik biedējošu padara tas, ka šo pilsētu iedzīvotājiem bija dotas ārkārtīgi lielas iespējas uzzināt patiesību. Viņš, Patiesība (Jāņa 14:6), staigāja miesā viņu vidū. Un, ja ar to vēl nebija pietiekami, Viņš tur paveica arī daudzus “varenus darbus” (Mat. 11:20) un tomēr viņi atteicās nožēlot. Patiešām, Viņš teica – ja “varenie darbi” (Mat. 11:23), ko Viņš bija paveicis Kapernaumā, būtu darīti Sodomā, tad “tā būtu vēl šodien”. Citiem vārdiem, viņi bija sliktāki nekā sodomieši.

Tūlīt pēc tam 25.–27. pantā Jēzus sāk lūgt Tēvu – pateicas Viņam un tad pieskaras abu ciešajām attiecībām. Un Viņš arī atzīst visu, ko Tēvs Viņam ir devis, kas savā ziņā izgaismo, kāpēc tas, ka Viņš atmeta šīs pilsētas, bija tik traģiski.

Izlasi Mat. 11:28–30. Ko Jēzus pasaka un kāpēc tas ir tik iederīgi pēc tā, ko Viņš bija tikko pateicis? _____

Pēc neticības atmaskošanas un atkārtotas Viņa un Tēva tuvuma apstiprināšanas Jēzus piedāvā ikvienam, kas ir noguris, dusēt Viņā. Citiem vārdiem, Viņš saka, lai cilvēki nepieļauj kļūdu, ko ir pieļāvuši citi, Viņu atmetot. Viņam ir autoritāte un vara darīt to, ko Viņš saka, un Viņš saka, ka, nākot pie Viņa, tu atradīsi mieru savai dvēselei. Ņemot vērā kontekstu, šī dusa iekļautu mieru, pārliecību par glābšanu un cerību, kas nav tiem, kas Viņu atmet, un ko tie arī nevar iegūt.

Ko vēl Jēzus domā, sakot, ka Viņš dos mums mieru? Vai tas nozīmē slinkošanu? Vai tas nozīmē kaut kā zaudēšanu? Protams, ka ne. Jēzum mūsu dzīvei ir ļoti augsts standarts; mēs to redzējām Kalna svētrunā. Bet attiecības ar Jēzu nav domātas, lai mūs nogurdinātu. Mācoties par Viņu, atdarinot Viņu un Viņa raksturu, mēs varam atrast mieru daudzās dzīves grūtībās un sarežģījumos. Un, kā mēs redzēsim, viena no šīs dusas izteiksmēm ir atrodama sabata ievērošanā.

Kā tu piedzīvo apsolījumu, ko Jēzus mums šeit piedāvā? Kāpēc būt “līnprātīgam un pazemīgam” nozīmē nest vieglu nastu? _____

Nemiers pret atpūtas dienu

Ja septītās dienas sabats, kā liela daļa kristīgās pasaules apgalvo, ir atmests, aizstāts, piepildīts, tad kāpēc Jēzus tik daudz laika pavadīja, runājot par to, kā ievērot sabatu?

Izlasī šos pantus. Kas šajās ainās ir strīdus jautājumi un kas nav? Mat. 12:1, 2; Lūk. 14:1-6, Marka 2:23-28; Jāņa 5:9-16.

Zinot, ka viens no iemesliem, kāpēc Israēls nonāca Bābeles gūstā, bija tas, ka tauta bija pārkāpusi sabatu, farizeji gribēja nodrošināt, lai tas notiktu vēlreiz. Tāpēc viņi radīja veselu noteikumu un likumu sarakstu par to, kas ir un kas nav pieņemams sabatā, lai aizsargātu tā svētumu. Kādi bija daži no šiem noteikumiem?

Ja vista izdēj olu sabatā, vai to drīkst ēst? Lielākajai daļai farizeju bija tāds uzskats, ka tad, ja vista ir dējējvista, tad sabatā nedrīkst šo olu ēst, jo vista bija strādājusi. Bet, ja vista nav dējējvista, bet tiek uzbarota gaļai, tad šādu olu drīkst ēst, jo tas nebija vistas pamatdarbs. (Bija arī uzskats, ka olu, kas izdēta sabatā, drīkst ēst, ja vistu, kas to ir izdējusi, vēlāk nogalina par to, ka tā ir pārkāpusi sabatu.)

Vai sabatā drīkst sevi aplūkot spogulī? Atbilde? Nē, jo ja tu ieraudzīsi sirmu matu, tu būsi kārdināts to izraut, un tā būs pļaušana un līdz ar to – sabata pārkāpšana.

Ja sabatā mājās sākas ugunsgrēks, vai drīkst glābt savu apģērbu? Atbilde: drīkst iznest tikai vienu apģērba komplektu. Tomēr, ja tu uzvelc vienu apģērba komplektu, tad otru tu vari nest. (Starp citu, ja tava māja aizdegas, tad tu nedrīksti lūgt pagānu to nodzēst, bet, ja pagāns tik un tā nodzēš uguni, tad viss ir kārtībā.)

Vai sabatā drīkst spļaut? Atbilde: drīkst spļaut uz akmens, bet nedrīkst spļaut uz zemes, jo tā to mitrina vai laista.

Mēs varbūt pasmejamies, bet kā mēs varam izvairīties un nedarīt tieši to pašu, ne tikai attiecībā uz sabatu, bet attiecībā uz ikvienu mūsu ticības aspektu? Tas ir, zaudēt no redzesloka to, kas patiešām ir svarīgi un uzmanības vērts, tā vietā pievērsties nenozīmīgajam?

Jēzus atbilde

Šāda bija gaisotne, kurā kalpoja Jēzus: sabata ievērošanā tika prasīts neiespējamais, sagraujot sabata sākotnējo nolūku. Tai bija jābūt atpūtas dienai no visiem darbiem, Dieva pielūgsmes dienai un sadraudzības dienai starp ticīgajiem tādos veidos, kā tas nav iespējams darba nedēļas laikā. Dienai, kurā bērni zina, ka vecāki viņiem būs pieejamāki nekā citā laikā. Dienai, kad īpaši priecāties par to, ko mūsu Radītājs un Pestītājs ir izdarījis mūsu labā.

Izlasi Mat. 12:3–8, lai redzētu, kā Jēzus reaģē uz farizeju smago jūgu. Izlasi arī 1. Sam. 21:1–6. Kāds šeit ir Jēzus domu gājiens? _____

Jēzus viņiem šeit pateica to, ko vēlāk izteica daudz stingrāk (sk. Mat. 23:23, 24), un tas ir, ka viņiem ir jāpievēršas tam, kas patiešām ir svarīgi. Jēzus pārstāsta pazīstamu stāstu par bēgošo Dāvidu, kas paņēma maizi no svētnīcas, kas bija atļauts tikai priesteriem. Šajā situācijā Dāvida un viņa biedru izsalkums bija svarīgāks nekā svētnīcas rituāls, kas bija domāts citam nolūkam. Tāpat arī Jēzus sekotāju izsalkums ir svarīgāks par sabata vadlīnijām (pļaušanu), kas paredzētas citam nolūkam.

Jēzus arī atsaucas uz priesteru darbu templī sabata dienā. Sabatā bija atļauts kalpošanas darbs. Tāpat sabatā bija atļauts Jēzus pavadoņu darbs, jo Jēzus un Viņa darbs bija lielāks par templi.

Nekas, ko Jēzus teica šeit vai citur par sabata ievērošanu, nekādā ziņā nemazināja dievišķo pavēli, ka mums tas ir jāievēro. Viņš mēģināja viņus atbrīvot, taču nevis no sabata, bet gan no bezjēdzīgiem noteikumiem, kas paslēpa sabata patieso jēgu – un tā ir dusa, kas mums ir Kristū kā mūsu Radītājā un Pestītājā.

"Kristus dienās sabats bija kļuvis tik sabojāts, ka tā ievērošana atspoguļoja nevis mīlošā Debesu Tēva raksturu, bet gan savtīgā un untumainā cilvēka raksturu." (E. Vaita "Laikmetu ilgas" 284. lpp.) Paskaties uz savu rīcību un pajautā sev, ko tu varētu darīt, lai pārlicinātos, ka tā atspoguļo mūsu mīlošā Debesu Tēva raksturu vairāk nekā savtīgo un untumaino cilvēka raksturu!

Dziedināšana sabbatā

Ir ļoti interesanti lasīt evaņģēlijus un vērot, kā autori raksta par starpgadījumiem sabbatā starp Jēzu un reliģiskajiem vadītājiem. Kāpēc visi četri evaņģēliju autori iekļauj daudzos ziņojumus par cīņu, kāda Jēzum bija ar vadītājiem par sabata ievērošanu, ja jau sabats ir atcelts? Jautājums izceļas vēl vairāk, ja mēs atceramies, ka evaņģēliji ir sarakstīti daudzus gadus pēc Jēzus kalpošanas. Lai gan zinātnieki nav vienoti par precīzu laiku, lielākā daļa uzskata, ka evaņģēliji ir sarakstīti vismaz 20 līdz 30 gadus pēc Jēzus nāves. Tādējādi, ja septītās dienas sabats ir aizvietots ar svētdienu (vispārējs arguments), šī izmaiņa noteikti neslēpjas aiz kāda inspirēta ziņojuma no Jēzus dzīves. Līdz ar to mums ir spēcīgi pierādījumi, ka septītās dienas sabats nav atcelts, izmainīts vai pārlūkts, vismaz noteikti ne ar Jēzus priekšzīmi vai pavēli, kas būtu uzrakstīta četros evaņģēlijos. Tieši pretēji – ja mēs respektējam Jēzus pavēles un priekšzīmi, evaņģēliji parāda, ka septītās dienas sabats vēl arvien ir spēkā.

Izlasi Mat. 12:9–14. Kas šeit ir galvenais strīda jautājums un kāpēc tas ir vēl viens iemesls strīdam? _____

“Kādā citā sabbatā Jēzus, iegājis sinagogā, ieraudzīja cilvēku ar nokaltušu roku. Farizeji Viņu uzmanīja, nepacietīgi gaidot, lai redzētu, kā Viņš izturēsies. Pestītājs zināja, ka pēc dziedināšanas Viņu noteikti uzskatīs par sabata pārkāpēju, bet Viņš nevilcinājās sagraut tradicionālo priekšrakstu mūri, kas ierobežoja sabatu. [...] Jūdu vidū tas bija vispāratzīts princips, ka neizmantot izdevību darīt labu ir tas pats, kas darīt ļaunu; dzīvību neizglābt nozīmēja to atņemt. Tā Jēzus stājās rakstu mācītājiem pretī ar viņu pašu ieročiem.” (E. Vaita “Laikmetu ilgas” 286. lpp.)

Atkal, tāpat kā iepriekšējā sabata starpgadījumā, Jēzus gribēja norādīt ļaudīm uz augstāku nolūku ticības dzīvei. Šie vīri labprātāk atstātu slimo sāpēs un ciešanās, nevis pārkāptu kādu no pašu radītajiem noteikumiem attiecībā uz sabatu, kas bija kļuvuši tik pretrunīgi, ka – lai gan viņi bija gatavi izvilkt vērsi no bedres – viņi nebija gatavi atbrīvot līdzciltvēku no ciešanās.

Cik uzmanīgiem mums ir jābūt, pārliecinoties, ka mūsu ticības ieradumi nestājas ceļā mūsu ticības izdzīvošanai tādā veidā, uz ko Dievs mūs ir aicinājis!

Sabata ievērošana

No evaņģēliju ziņojumiem mums vajadzētu būt skaidram, ka Jēzus nepārkāpa sabatu. Drīzāk Viņš atjaunoja sabatu, atbrīvojot to no apgrūtinotajām nastām, ko ļaudis tam bija uzkrāvuši. Simtiem gadu vēlāk kristieši vēl joprojām atpūšas un pielūdz Dievu sabatā. 5. gs. vēsturnieks Sokrāts Sholastiķis rakstīja: "Gandrīz visas baznīcas pasaulē svin svētās mistērijas (Kunga vakarēdienu) katras nedēļas sabatā, tomēr kristieši Aleksandrijā un Romā, kā vēsta sena tradīcija, atsakās to darīt." (Ecclesiastical History, book 5, p. 289) Nav šaubu, lai arī kāds būtu iemesls tam, ka visi šie starpgadījumi ir uzrakstīti evaņģēlijos, tā mērķis noteikti nebija parādīt, ka sabats nav svarīgs.

Izlasi vēlreiz Mat. 12:12 un pievērs uzmanību frāzei: "Tādēļ ir atļauts sabatā labu darīt." Ko tas nozīmē – ne tikai tiešajā kontekstā, kurā Jēzus runāja, bet plašākā kontekstā, ko vajadzētu ietvert sabata ievērošanai? _____

Lai gan jūdu likums atļāva sniegt medicīnisko palīdzību sabatā cilvēkam, kura dzīvība atradās briesmās, Jēzus šo domu vēl paturpināja. Dziedināšanas, varbūt pat tādas, ko varētu izdarīt kādā citā dienā, sabatā ir atļautas. Paturot to prātā, paskaties, ko Jēzus vēlāk Mateja evaņģēlijā teica: "Tādēļ ikviens rakstu mācītājs, kas mācīts Debesu valstības lietās, ir līdzīgs tādām nama saimniekam, kas dod no savas dārgumu krātuves gan jauno, gan veco." (Mat. 13:52) Nav šaubu, Jēzus skaidri parādīja arī jaunus dārgumus.

Izlasi Jes. 58:7–13. Kā tas, kas šeit ir pateikts, palīdz atspoguļot, ko nozīmē patiesi sekot Kungam un izdzīvot likuma principus, ieskaitot sabatu? Kā mēs saprotam frāzi "plaisu aizmūrētāji", īpaši triju eņģeļu vēsts kontekstā? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Kāds ir teicis: "Ar vai bez reliģijas labi cilvēki var darīt labas lietas un jauni cilvēki var darīt jaunas lietas. Bet, lai labi cilvēki darītu jaunas lietas, ir vajadzīga reliģija." Pirms četriem gadsimtiem franču mistiķis un zinātnieks Blēzs Paskāls izteica slaveno brīdinājumu, ka "cilvēks nekad nedara jaunu tik pilnīgi un priecīgi kā tad, ja viņš to dara reliģiskās pārliecības vadīts". Lai gan tas ir pārspīlēti, šajos izteikumos diemžēl ir daļa patiesības. Šo patiesību var redzēt nedēļas tēmas kontekstā, attiecībā uz farizejiem un sabatu. "Kad Jēzus farizejiem jautāja, "vai ir brīvs sabatā labu darīt vai jaunu darīt, dzīvību glābt vai maitāt," Viņš tiem atgādināja viņu pašu jaunos nodomus. Nežēlīgā inenaidā tie tīkoja pēc Kristus dzīvības, kamēr Viņš tajā pašā laikā glāba citus un nodrošināja laimi daudziem cilvēkiem. Vai tad sabata dienā bija labāk nonāvēt, kā tie plānoja, vai arī dziedināt, tā kā darīja Jēzus? Vai Dieva svētajā dienā auklēt sirdi slepkavību būtu taisnīgāk nekā atklāt dievišķo mīlestību, kas izpaužas žēlsirdības darbos?" (E. Vaita "Laikmetu ilgas" 287. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Ko Jēzus domāja, sakot "gribu žēlastību, ne upuri" (Mat. 12:7)? Formulējot savu atbildi, pārdomā arī šos pantus: Mat. 9:10–13, Hoz. 6:6 un Jes. 1:11–17.

2. Kāpēc, ņemot vērā spēcīgos pierādījumus, kādi mums ir Rakstos, tu domā, ka tik daudzi kristieši, pat daudzi ļoti uzticīgi cilvēki, kas mīl Jēzu, ir tik nelokāmi sabata atmešanā? Ko mēs varētu darīt vēl bez pierādījumiem Bībelē, lai varbūt padarītu šos cilvēkus atvērtākus pret sabata patiesību?

3. Kā tu ievēro sabatu? Ko tu varētu darīt, lai iegūtu dziļāku un bagātīgāku pieredzi no sabata ievērošanas?

4. Jēzus teica, ka "mans jūgs ir patīkams un mana nasta viegla". Jautā sev: kā tu vari palīdzēt mazināt nastas un atbrīvot jūgus tiem, kas ir ap tevi?
